

ENHET, VERKSAMHETSOMRÅDE
AFS, AFL

VÅR BETECKNING
TR12-01

DATUM
2015-08-24

SAMRÅD
AD, DC, DP, DS,
DN, FI, HM, IK,
KI, KP, MS, NK

TEKNISK RIKTLINJE

UTGÅVA
3

FASTSTÄLLD
2015-12-01

Allmänna bestämmelser för underhåll av stationer, luft- ledningarna och ledningsgator

Uppdateringar

Utgåva	Ändringsnot	Datum
A	Ursprunglig version	
B	Omarbetad i samband med DoU 2011. Datumsatta utgåvor har funnits tidigare, nu införs Rev-bokstav	2009-11-04
B1	Kompletteringar/förtydligande införd under anbudstid, punkt 11, tredje stycket under rubrik Reklamation. Bilagornas läsbarhet förbättrad	2010-05-11
3	Detta dokument ersätter TR12-01 fom 2017-01-01, ny revision och omarbetning av hela dokumentet i samband med upphandling.	2015-08-24

Innehåll

1	Definitioner	5
2	Dokumentation	7
2.1	<i>Dokumentation nödvändig för Uppdragets utförande</i>	7
2.2	<i>Dokumentation som framställs inom ramen för Uppdraget</i>	7
2.3	<i>Äganderätt m.m.</i>	8
2.4	<i>Sekretess och rättighetsintrång</i>	8
3	Uppdragets genomförande	9
3.1	<i>Turordning för arbetsunderlag</i>	10
4	Varor, material m.m.	11
5	Information samt möten m.m.	11
6	Lagar, tillstånd m.m.	12
7	Elsäkerhet	12
8	Säkerhet	13
9	Provning, kontroll och besiktning	13
10	Inspektioner	13
11	Försening	14
11.1	<i>Försening vid uttryckning av stationsberedskap</i>	14

11.2	Försening vid underhållsarbete.....	14
12	Ansvar	15
12.1	Ansvar för brist och fel	15
12.2	Reklamation	15
12.3	Ansvar för skada till följd av brist eller fel	16
12.4	Ansvar för skada på grund av vårdslöshet	16
12.5	Ansvar för tredjemansskador m.m.	16
13	Force majeure.....	16
14	Förtida uppsägning	17
15	Återlämnande av nycklar, dokumentation m.m.....	18
16	Bilagor.....	18
17	Referenser.....	18

1 Definitioner

För dessa Allmänna bestämmelser gäller tekniska termer i IEC60050, www.electropedia.org

Anläggning/ar

Beställarens stationer, teknikbodas, kraftledningar, HVDC, ledningsgator och övriga anläggningar som berörs av Avtalet.

Arbetsområde

Område som under avtalstiden står till Entreprenörens disposition för Uppdragets utförande.

Basunderhåll

Omfattning för Basunderhåll av Stationer framgår av bilaga A, Kraftledningar av bilaga B och Ledningsgator av bilaga C.

Beställaren

Affärsverket svenska kraftnät.

Driftrum

Ett rum eller en annan plats för drift av elektriska anläggningar eller annan elektrisk utrustning som kan medföra risk för skada på grund av el.

Entreprenör

Av Beställaren upphandlad utförare av arbete

Funktionskontroll

Undersökning för att bestämma om en enhet uppfyller ställda krav beträffande funktion och för att avgöra tillståndet i förhållande till givna gränsvärden. Vid funktionskontroll utförs normalt även begränsade erfarenhetsbaserade åtgärder av översynskaraktär. Demontage av vissa detaljer kan krävas.

Gemensam anläggning

Anläggningsdelar som gemensamt nyttjas av fler än en delägare i en anläggning. Med gemensam anläggning avses exempelvis mark, vägar, spår, stängsel, kabelkanaler, belysning, dränering, avlopp, anläggningar för lokalkraftförsörjning, gemensamma kontrollanläggningsdelar, telekommunikationsrum, permanenta förråd och verkstäder, personalutrymme, brandskydd, larm, jordlinenät och jordtag.

Handling

Framställning i skrift eller bild samt upptagning som kan läsas, avlyssnas eller på annat sätt uppfattas endast med tekniskt hjälpmedel.

Huvudman

Ägare eller, inom anläggning med delat ägarskap, den ägare som har störst ägarandel och som normalt är ägare till Gemensamma anläggningar, såsom mark, vägar, anläggningar för lokalkraftförsörjning, kontrollrumsbyggnad m.m.

Haveri

Oförutsedd skada som gör utrustning driftoduglig och som vanligtvis kräver omgående och omfattande reparation.

IT-kontroll

Beställarens teledriftledning för teleanläggningar och IT-utrustning. Teledriftledningen utövas av vakthavande ingenjör (IT-vhi) vid IT-kontroll, som är bemannad under kontorstid. Under icke kontorstid har IT-vhi beredskap i hemmet.

Reparationsberedskap

Tillgänglighet dygnet runt via telefon, eller på likvärdigt sätt till en person som omgående skall kunna påbörja insatser för att med hjälp av underhållsentreprenör, driftreserv m.m. genomföra avhjälpande underhåll vid kvarstående fel i Beställarens anläggningar. Reparationsberedskapen finns hos Beställaren och beordras av Beställarens vhi (SvkVhi).

Rondering

Rondering kan bestå i teknisk rondering eller säkerhetsrondering. Rondering utgör upprepad rutinmässig undersökning med användande av syn, lukt, hörsel och känsel samt enklare mätningar så långt detta är möjligt utan att utrustningen tas ur drift.

Sidoentreprenör

Den som vid sidan av Entreprenören utför arbete åt Beställaren inom arbetsområdet.

Stamnätet

Omfattar av Svenska kraftnät förvaltade och inhyrda ledningsnät för 400 och 220 kV med ingående stationsanläggningar, samt transformering mellan dessa spänningar. (Uthyrda ledningar och stationsanläggningar liksom transformeringar till underliggande nät ingår inte).

Stationsberedskap

Tillgänglighet dygnet runt via telefon, Rakel eller på likvärdigt sätt till en person som utför manuell insats vid fel i eller larm från obemannade Stationer. Person med stat-

ionsberedskap utkallas av berörd driftcentral och skall inom specificerad tid finnas i Stationen (Gäller också vid ledningsfel).

Särskilda åtgärder

Underhållsåtgärder, vanligtvis av större omfattning såsom ombyggnad eller revision och som *ej* utförs med fast periodicitet och som beställs separat av Beställaren.

Exempel på särskilda åtgärder för Stationer framgår av bilaga A, för Kraftledningar av bilaga B och för Ledningsgator av bilaga C.

Tilläggsarbeten

Arbeten som tillkommer utöver överenskomna kontraktsarbeten.

Ändringar

Avser förändring av överenskomna kontraktsarbeten. Ändring av kontraktsarbetena innefattar även avgående arbeten.

2 Dokumentation

2.1 Dokumentation nödvändig för Uppdragets utförande

Beställaren är skyldig att tillhandahålla all för Uppdragets utförande nödvändig dokumentation, såsom ritningar, beskrivningar, instruktioner och riktlinjer. Beställaren skall även tillhandahålla drift- och skötseljournal eller motsvarande handling för system, apparater, komponenter m.m. då Beställaren besitter denna dokumentation. Entreprenören skall dock själv hålla sig underrättad om senaste rön vad gäller underhåll av system, apparater, komponenter m.m.

2.2 Dokumentation som framställs inom ramen för Uppdraget

Vid utförande av Uppdraget skall Entreprenören upprätta Handling, t.ex. journal, protokoll eller liknande över gjorda iakttagelser och vidtagna åtgärder. Kopia av Handlingen skall efter vidtagen åtgärd levereras till Beställaren via Beställarens underhållssystem. Enl ”TR12-05 Riktlinjer för underhållsinformation”.

Entreprenören skall svara för att underlag till uppdatering av anläggningsdokumentation, för åtgärd utförd av Entreprenören, överlämnas i Beställarens underhållssystem till Beställaren och att detta sker senast 10 kalenderdagar efter det att förändringen har skett.

Entreprenören skall arkivera aktuella Handlingar för Uppdraget. Arkiveringsskyldigheten för Handlingarna gäller längst till och med sex månader efter Avtalstidens ut-

gång, varefter samtliga Handlingar skall överlämnas till Beställaren. Om Beställaren begär det, skall Handlingar överlämnas under pågående Avtalsperiod. Informationen skall lagras på USB eller motsvarande media och kunna läsas med användande av standardprogramvara såsom Microsoft Excel, Microsoft Word eller liknande.

2.3 Äganderätt m.m.

All dokumentation som tillhandahållits av Beställaren förblir Beställarens egendom och får inte användas av Entreprenören för annat ändamål än vad som avtalats.

Beställaren skall ha äganderätten till alla Handlingar i original samt därjämte alla modeller och annan demonstrationsmateriel. Entreprenören har dock upphovsrätten enligt lag för Handling framställd av honom och rätten att fritt använda sina egna konstruktioner m.m. i uppdrag för tredje man.

Beställaren äger utan inskränkningar disponera över av Entreprenören framtagna ritningar och övriga Handlingar i den utsträckning som erfordras för att obehindrat kunna utnyttja berörd Anläggning. Beställaren äger vidare, för anskaffande av utrustning (inkluderande anbudsfrågningar och andra kontakter med tredje man), utan inskränkningar disponera över de ritningar och övriga Handlingar, som Entreprenören framställt i Uppdraget.

För det fall ritningar och övriga Handlingar berör anläggningsdelar som ägs av annan, skall motsvarande rättigheter tillkomma också denne.

2.4 Sekretess och rättighetsintrång

Entreprenören förbinder sig att inte utan Beställarens medgivande inom tre år från detta Avtals upphörande till tredje man utlämna uppgifter om Beställarens verksamhet som kan vara att betrakta som affärs- eller yrkeshemlighet.

I fråga om sekretess gäller tryckfrihetsförordningen samt offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) för Beställaren.

Om Entreprenörens uppdrag medför ersättningsskyldighet mot tredje man till följd av intrång i patent- och licensrätt, skall Entreprenören vara skyldig att till Beställaren utge ersättning för detta samt för övriga därmed sammanhängande kostnader. För det fall Anläggningen ägs tillsammans med annan, skall motsvarande rättigheter tillkomma också denne.

3 Uppdragets genomförande

Allmänt

Uppdraget skall utföras professionellt, fackmannamässigt, på ett för Beställaren kostnadseffektivt sätt och så att pågående drift av berörda anläggningar inte störs och att säkerheten för person och egendom inte äventyras.

I de fall entreprenören anlitar underentreprenör skall samma krav gälla även underentreprenören. Entreprenören är skyldig att tillse att eventuella underentreprenörer efterlever de krav och riktlinjer som är uppställda i avtalet.

Entreprenören övertar samordningsansvaret för fasta samt tillfälliga driftställen enligt separat avtal.

De tekniska riktlinjer som ska ingå i avtalet kan under avtalstiden revideras.

- Elinstallationsarbete som avser utförande, ändring eller reparation av elektrisk starkströmsanläggning skall utföras under överinseende av Elsäkerhetsverket godkänd elinstallatör.

Den som arbetar där det finns elektrisk fara skall ha kunskap om innebörden och konsekvenserna av faran och ha utbildning om de säkerhetsåtgärder som är motiverade i förhållande till arbetsuppgifterna.

Entreprenören skall under Avtalstiden bibehålla minst den kompetensnivå för den personal som skall utföra arbetet på Beställarens anläggningar, som Entreprenören avtalat om vid avtalstecknandet. Entreprenören skall dock tillse att för varje uppdrag använda lämplig personalkategori med hänsyn till arbetets art för att undvika såväl över- som underkvalificerad personal.

Entreprenören får inte byta under uppdraget tillämpad och vedertagen arbetsmetod utan Beställarens godkännande.

Underhållsarbete skall utföras på ordinarie arbetstid, om inte annat särskilt avtalats eller beordrats av Beställares driftledning eller reparationsberedskap.

Behörig företrädare för Entreprenören skall vara anträffbar per telefon varje vardag mellan klockan. 7⁰⁰ och 17⁰⁰.

Personal hos Entreprenören som har kontakter med myndigheter, markägare och andra intressenter ska både skriftligt och muntligt ha goda kunskaper i det svenska språket, så att dessa kontakter kan hanteras på ett tillfredsställande sätt. Detta gäller även i Entreprenörens kontakter med Beställaren.

Innan Uppdraget påbörjas ska Entreprenören delta i ett möte med Beställaren för att planera genomförandet av Uppdraget. Beställaren kallar till detta möte, och deltagande i mötet ingår i avtalade kontraktssummor.

Avbrott

Arbeten som kräver avbrott, vålla störning eller begränsning av driften skall planeras i samråd med Beställaren. Formell arbetsbegäran skall sändas till Beställarens driftledning med god framförhållning, dock senast 10 arbetsdagar före arbetets början. (Se Beställarens "TR12-08 Riktlinjer för drift i underhållsarbeten"). Om Beställaren orsakar förändring av planerat eller pågående avbrott skall denne ersätta Entreprenören för nedlagda, verifierade kostnader som Entreprenören inte haft möjlighet att undvika.

Entreprenören skall omedelbart underrätta Beställaren om sådana befarade händelser som kan leda till avbrott eller störning av driften och som Entreprenören senare kan komma att åberopa som befrielsegrunder.

Mätningar

Mätningar, såsom termografering, ultraljudskontroll och underhållsmätning av fiber, skall utföras av mättekniskt kunnig person.

Besiktningar

Lagbunden besiktning, t.ex. av tryckkärl och lyftanordningar, skall utföras av godkänt kontrollorgan.

Särskilda åtgärder

Entreprenören är skyldig men inte berättigad att utföra särskilda åtgärder inom ramen för detta Avtal.

Revideringar

Tekniska riktlinjer, protokoll samt andra instruktioner kan komma att revideras under avtalstiden.

3.1 Turordning för arbetsunderlag

Arbetet ska bedrivas i följande ordning. Förekommer det i handlingarna anvisningar eller instruktioner som strider mot varandra gäller följande turordning.

1. Beställarens Checklistor och anvisningar för respektive produkt.

2. Uppdaterade skötselanvisningar från respektive leverantör av utrustning. Exempelvis: Servicemeddelanden från leverantör
3. EBR, Underhåll av stationer 12-420 kV. Underhåll på stationer <12 kV räknas i EBR sammanhang till ledningsunderhåll. Den ligger som en del av dokumentet U300:99 Ledningar 0,4-420, Allmänt, och heter U301J:10 - Nätstationer och kabelskåp.

4 Varor, material m.m.

Entreprenören skall vid utförande av Uppdraget använda delar av originalfabrikat eller delar av likvärdig kvalitet. Används inte originaldelar skall Beställaren kontaktas för godkännande.

Entreprenören skall vid Avtalstidens slut överlåta till Uppdraget knutna garantisedlar avseende varor, material och utrustning på Beställaren.

5 Information samt möten m.m.

Entreprenören skall, vid haveri eller liknande händelse utan dröjsmål sammanställa en kortfattad rapport till Beställaren, om möjligt kompletterad med fotografier, skisser eller dylikt. Rapporten skall vara adresserad till Beställarens ansvarige underhållsingenjör.

Om någon myndighet har framfört erinran mot pågående arbeten eller Anläggning, skall Entreprenören omedelbart underrätta Beställaren.

Beställaren svarar för all information till myndigheter, kommuner, allmänhet och massmedia. Om Entreprenören mottar begäran om information från allmänhet eller massmedia skall Entreprenören genast vidarebefordra sådan begäran till Beställaren.

Möten och avstämningar mellan entreprenör och Beställare sker kontinuerligt efter schema.

6 Lagar, tillstånd m.m.

Entreprenören svarar för att lagar och andra författningar iakttas i den mån det berör Uppdraget. Entreprenören svarar för att inhämta eventuella tillstånd som erfordras för Uppdraget och dess utförande samt för att träffa erforderliga överenskommelser med myndigheter och andra som berörs av Uppdraget.

För Uppdragets genomförande erforderliga anmälningar till myndigheter skall ske genom Entreprenörens försorg.

7 Elsäkerhet

Elinstallationsarbete som avser utförande, ändring eller reparation av en elektrisk starkströmsanläggning tillhörande Beställaren ska utföras i enlighet med gällande författningar.

Kontroll av starkströmsanläggningarna ska göras så att en betryggande säkerhet mot person- eller sakskada upprätthålls.

Arbete som utförs på eller i anslutning till Beställarens starkströmsanläggning ska ske på ett sådant sätt och utförs av, eller under ledning av, personer med sådan kunskap och färdighet att betryggande säkerhet ges mot person- eller sakskada.

För Beställarens anläggningsdelar har Beställaren antagit Elsäkerhetsanvisningarna ESA samt ”

TR13-03-02 Kompletteringar, förtydliganden och speciella tillämpningar av ESA14 ”. Detta gäller såväl för tillträde till driftrum som för elektriska arbeten på eller nära elektrisk starkströmsanläggning

Entreprenören ska som arbetsgivare tillse att besluta om antagande av ESA

8 Säkerhet

Entreprenören skall tillse och bevaka att Beställarens Anläggningar hanteras i enlighet med Beställarens ”TR12-03 Riktlinjer för Säkerhetskydd och Beredskap”.

Entreprenören ansvarar för att tillträde till och fotografering av Beställarens Anläggningar ej sker i strid med gällande bestämmelser och riktlinjer som Beställaren utfärdat.

9 Provning, kontroll och besiktning

Bestämmelser om erforderlig provning anges i avsnitt i respektive av Svenska kraftnäts tekniska riktlinjer för underhåll. Checklistor tillhandahållna av Beställaren via underhållssystemet skall fyllas i och bifogas arbetsordern i samband med avrapportering. Protokoll skall föras över utförda provningar, kontroller och besiktningar. Protokoll skall innehålla uppgifter om uppmätta värden och noteringar om avvikelser. Protokoll ska hållas tillgängliga, genom att dessa bifogas i respektive arbetsorder i Beställarens underhållssystem eller på annat sätt lagras i systemet. Instrument och verktyg med inställbara prestanda skall kalibreras och kvalitetssäkras. Vid vidtagna åtgärder skall noteringar göras om komponentens tillstånd och om vilka delar som bytts ut och anledningen till detta.

Entreprenören skall ombesörja besiktning enligt gällande bestämmelser såsom Elsäkerhetsverkets författningssamling om skötsel av elektriska starkströmsanläggningar i senaste utgåva. Entreprenören skall genom Beställarens försorg kallas till alla besiktningar i Anläggningarna som initieras av Beställaren och som har någon anknytning till Uppdraget.

10 Inspektioner

Beställaren har rätt att när som helst vid av honom valda tidpunkter genom inspektioner kontrollera Entreprenörens utförande av Uppdraget. Entreprenören skall vid sådana inspektioner samarbeta med Beställaren och genast besvara eventuella frågor samt tillhandahålla eventuella efterfrågade dokument. Se TR12-14 Riktlinjer för kvalitet i underhållsavtal

Entreprenören skall vara skyldig att snarast åtgärda brister som framkommer vid Beställarens inspektion/kontroll.

Entreprenören skall avtala med sina underentreprenörer/ leverantörer att Beställaren har rätt till inspektion/kontroll hos dessa på samma villkor som gäller för Entreprenören gentemot Beställaren.

11 Försening

11.1 Försening vid uttryckning av stationsberedskap

Beställaren kommer att logga tiden då entreprenören anländer till anläggningen. Beställaren kommer även att logga tiden då felet/uppdraget är åtgärdat. Detta för att därefter kunna mäta tiden för avhjälpning och initiera förbättringsåtgärder.

Om Entreprenören inte infinner sig på överenskommen tidpunkt äger Beställaren rätt att omedelbart anlita annan Entreprenör för att vidtaga erforderliga åtgärder. Entreprenören skall ersätta Beställaren för samtliga kostnader som uppstår i anledning härav.

11.2 Försening vid underhållsarbete

Om Entreprenören inte infinner sig på överenskommen tidpunkt för vidtagande av underhållsarbete och sådan försening varken beror på Beställaren eller på Force majeure, skall följande gälla:

- Vid försening av förebyggande underhåll skall Beställaren fastställa en slutlig frist, inom vilken Entreprenören skall ha utfört underhållet. Om Entreprenören inte gör detta, har Beställaren rätt att själv eller genom annan utföra det förebyggande underhållet.
- Vid försening av avhjälpande underhåll i anledning av Haveri, större felavhjälpning eller större planerat avhjälpande underhåll har Beställaren rätt att efter att ha underrättat Entreprenören härom - själv eller genom annan utföra det avhjälpande underhållet.
- Vid försening av Särskild Åtgärd skall Beställaren fastställa en slutlig frist, inom vilken Entreprenören skall ha utfört den särskilda åtgärden. Om Entreprenören inte gör detta, har Beställaren rätt att själv eller genom annan utföra den särskilda åtgärden.

Om Beställaren enligt ovan själv eller genom annan utfört underhåll, skall Entreprenören ersätta Beställaren för belopp varmed kostnaden för sådant underhåll överstiger avtalad ersättning för samma underhåll.

Om Beställaren inte kan lämna Entreprenören tillträde för underhållsåtgärd på överenskommen tidpunkt, skall han genast underrätta Entreprenören härom.

Om Beställaren inte lämnar Entreprenören tillträde på överenskommen tidpunkt, och sådan försening varken beror på Entreprenören eller på force majeure, har Entreprenören rätt till ersättning för de merkostnader som förseningen orsakar. Utöver vad som anges ovan i denna punkt har Entreprenören inte rätt till någon ersättning på grund av Beställarens försening.

12 Ansvar

12.1 Ansvar för brist och fel

Om Entreprenören – eller någon som han svarar för – vid utförande av Uppdraget inte fullgjort sina åligganden, skall Entreprenören på egen bekostnad, efter reklamation från Beställaren, med den skyndsamhet som omständigheterna påkallar, åtgärda bristfälligheten eller felet.

Om Entreprenören inte inom skälig tid efter reklamation förmått åtgärda bristfällighet eller fel, får Beställaren, på Entreprenörens bekostnad, anlita annan Entreprenör för åtgärdande av bristfälligheten eller felet.

Fordras omedelbar åtgärd på grund av risk för skada, och Entreprenören inte omedelbart kan utföra sådan åtgärd, har Beställaren rätt att anlita annan för att vidta sådan åtgärd.

Entreprenören ansvarar för fel på delar som de själva levererat då de uppkommer inom 12mån (räknat från den tidpunkt då ifrågavarande delar installerades i anläggningen), dock längst 18mån efter leverans.

12.2 Reklamation

Reklamation skall ske utan oskäligt uppehåll efter det att Beställaren märkt eller bortmärka bristfälligheten eller felet.

Reklamation skall dock ske genast efter det att Beställaren märkt eller bortmärka bristfälligheten eller felet om det finns anledning att anta att bristfälligheten respektive felet kan medföra risk för följdskada.

Om inte Beställaren reklamerat inom tolv månader räknat från den tidpunkt då arbetet i fråga utfördes, kan Beställaren inte göra gällande påföljd med anledning av bristfälligheten eller felet, såvida inte bristfälligheten eller felet observerats eller borde ha observerats av Entreprenören i samband med att arbetet utfördes eller borde ha utförts eller inom tolv månader därefter, eller bristfälligheten eller felet förorsakats av uppsåt eller grov vårdslöshet.

12.3 Ansvar för skada till följd av brist eller fel

Entreprenören skall ersätta Beställaren för direkt skada till följd av brist eller fel i utfört Uppdrag eller fel i levererade delar. I begreppet direkt skada inkluderas skador på såväl samtliga utrustningar inom Anläggningen som själva Anläggningen i sig. Skadorna skall ha orsakats av bristfälligt eller felaktigt utfört Uppdrag eller fel i levererade delar. Ansvar för Uppdraget omfattar dock inte produktionsbortfall, utebliven vinst eller annan indirekt skada eller följdförlust, såvida inte Entreprenören gjort sig skyldig till uppsåt eller grov vårdslöshet.

12.4 Ansvar för skada på grund av vårdslöshet

Entreprenören svarar för personskada och sakskada som orsakats genom uppsåt eller vårdslöshet av Entreprenören eller någon som han svarar för. Ersättningsskyldigheten är, utom i fall av grov vårdslöshet eller uppsåt, begränsad till det med Entreprenören överenskomna högsta försäkringsbeloppet.

12.5 Ansvar för tredjemansskador m.m.

Entreprenören skall vidare gottgöra Beställaren för skadestånd som Beställaren enligt slutlig dom/avgörande eller enligt av Entreprenören godkänd överenskommelse har att utge för skada hos tredje man till följd av Entreprenörens verksamhet under detta Avtal. Entreprenören är även ansvarig för sanering, efterbehandling och skador till följd av sådan förorening i mark, vatten eller luft som kan uppkomma till följd av Entreprenörens verksamhet enligt detta Avtal.

13 Force majeure

Följande omständigheter skall anses utgöra befrielsegrunder, om de inträffat sedan Avtalet slutits, eller om omständigheterna inträffat dessförinnan och följderna härav inte kunde förutses före Avtalets slutande, och Avtalets fullgörande därigenom hindras:

- Arbetskonflikt, med undantag för sådan konflikt som avses i § 9 i Avtalet, och varje annan omständighet som Parterna inte kan råda över, såsom eldsvåda, krig,

mobilisering eller oförutsedda militärinkallelser av motsvarande omfattning, rekvirition, beslag, valutarestriktioner, uppror och upplopp, knapphet på transportmedel, allmän varuknapphet, inskränkningar ifråga om drivkraft samt sådant fel i eller sådan försening av leveranser från underleverantör, som har sin grund i sådana omständigheter som avses i denna punkt.

Part förlorar rätten att åberopa befrielsegrund, om Parten inte utan oskäligt uppehåll efter det att han insåg eller bort inse, att sådan omständighet som kan åberopas som befrielsegrund föreligger, skriftligen underrättar andra Parten om att sådan omständighet inträffat.

Sedan befrielsegrund upphört, skall andra Parten underrättas härom samt om möjligt även informeras om när av befrielsegrundens uppskjutna åtgärder, vidtas.

14 Förtida uppsägning

Part äger rätt att säga upp Avtalet till omedelbart upphörande, om motparten i väsentligt avseende åsidosatt åliggande enligt Avtalet och inte efterkommit skriftlig begäran att vidta rättelse inom 30 dagar. Vid uppsägning enligt detta stycke är den uppsägande Parten dessutom berättigad till ersättning för skada till följd av brottet mot Avtalet.

Beställaren äger vidare säga upp Avtalet till omedelbart upphörande om Entreprenören

- inställer betalningarna, försätts i konkurs, inleder ackordsförfarande, träder i likvidation eller
- hindras att fullgöra Avtalet av omständighet som avses i punkt 13 och sådant hinder inte kan antas upphöra inom skälig tid eller
- företer annat tecken, som ger Beställaren skälig anledning att anta att Entreprenören inte kommer att kunna fullgöra åtagande enligt Avtalet.

Vid uppsägning enligt andra stycket äger Entreprenören inte rätt till ersättning för kostnad avseende tiden efter Avtalets upphörande.

Om staten vidtar sådana förändringar beträffande Beställarens verksamhetsform att Avtalets syfte och ändamål blir starkt förändrade, skall envar Part ha rätt att säga upp Avtalet. Uppsägning på grund av detta stycke skall ske med sex månaders uppsägningstid. Vid uppsägning enligt detta stycke äger Entreprenören rätt till ersättning endast för verifierade kostnader, som inte skäligen kunnat undvikas.

Uppsägning skall ske skriftligt.

15 Återlämnande av nycklar, dokumentation m.m.

Vid Avtalets upphörande, oberoende av orsaken härtill, skall Entreprenören omedelbart återlämna till Beställaren alla kort, nycklar och all annan mottagen egendom samt all dokumentation som Entreprenören erhållit av Beställaren eller som Entreprenören framställt inom ramen för Avtalet.

16 Bilagor

Bilaga A Principöversikt Stationer och HVDC

Bilaga B Principöversikt Luftledningar

Bilaga C Principöversikt Ledningsgator

17 Referenser

TR12-02 Allmänna bestämmelser för säkerhetsrondering

TR12-03 Riktlinjer för säkerhetsskydd och beredskap

TR12-04 Riktlinjer för säkerhetsrondering

TR12-05 Riktlinjer för underhållsinformation

TR12-06 Riktlinjer för ekonomi och administration i underhållsavtalen

TR12-08 Riktlinjer för drift vid underhållsarbeten

TR12-09 Riktlinjer för underhåll av stationer och HVDC anläggningar

TR12-12 Riktlinjer för underhåll av luftledningar

TR12-13 Riktlinjer för underhåll av ledningsgator och stationsytor

TR12-14 Riktlinjer för kvalitet vid underhållsarbeten

TR13-03-02 Riktlinjer för kompletteringar, förtydliganden och speciella tillämpningar av ESA14